

www.sharghdaily.ir

دوشنبه ۱۸ مرداد ۱۴۰۰ • ۲۹ ذی‌الحجه ۱۴۴۲ • ۹ آگوست ۲۰۲۱
سال هجدهم • شماره ۴۰۷۰ • ۱۲ صفحه

آذان ظهر تهران ۱۳:۱۰ • آذان مغرب ۲۰:۲۰
آذان صبح فردا ۴:۴۵ • طلوع آفتاب ۶:۱۹

fardashargh@gmail.com

روزنامه‌فرو

قطع جریان زاینده‌رود در پی کمبود آب، احداث سد رودخانه ایزدخواه و رهانکردن حقایق، باعث خشکی تالاب گاوفونی شده است، عکس: علی آذر، باشگاه خبرنگاران جوان

تجربه ما

خوزستان و ضرورت بازاندیشی در طرح‌های انتقالی

خدر فرجی‌راد

احداث شده است. هر دوی طرح‌های فوق، در چارچوب رویکرد کلان وزارت نیرو یعنی رویکرد مبتنی بر پاسخ به مشکلات و بحران‌های موجود بدون توجه به پیامدهای بلندمدت آن قابل تحلیل است و هر‌دوی طرح‌های فوق در منطق‌های حساس از نظر اجتماعی یعنی شهرستان‌های پیرانشهر، سردشت، بانه، میروان و سروآباد در حال اجراست؛ مسئله کلوبری، به‌عنوان پدیده زشت و اعتمادسوز مناطق نامبرده به‌تنهایی گواه همه‌چیز است. درحال‌حاضر با توجه به تجارب به‌دست‌آمده، پیامدهای منفی طرح‌های انتقال آب از حوضه‌های زاب و سیروان بر کسی پوشیده نیست؛ بنابراین آیا متولیان امر احتمال نمی‌دهند که سرنوشت و تجربه خوزستان در غرب کشور نیز تکرار شود؟ برخی از پیامدهای میان‌مدت و بلندمدت انتقال آب از حوضه‌های زاب و سیروان می‌تواند به شرح زیر باشد:

- کاهش حجم آبی در مبداء و در نتیجه ازهم‌گسیختن ساختار فعالیت و سکونت در آن.
- تغییر شرایط اقلیمی، کاهش پوشش جنگلی و در نتیجه شکننده‌شدن محیط زیست و به‌ویژه شکل‌گیری کانون‌های تشکیل ریزگردها هم در داخل کشور و هم در کشور عراق.
- تخلیه کانون‌های سکونت‌ی واقع در مسیر رودخانه‌های مرزی هم در داخل کشور و هم در اقلیم کردستان عراق و پیامدهای امنیتی این موضوع برای کشور (گسترش هرچه بیشتر قاچاق، مساعدشدن فضا برای فعالیت‌های مخل امنیت مرزی و...).
- گسترش احساس تبعیض در بین ساکنان واقع در حوضه‌های زاب و سیروان.
- ایجاد وابستگی‌های شکننده در مقاصد انتقال آب؛ شاید یکی از مهم‌ترین پیامدهای انتقال بین‌حوضه‌ای آب، ایجاد نوعی وابستگی فعالیت و سکونت در مقاصد به منابع آبی مبداء است. تجربه نشان داده که با کوچک‌ترین کاهش منابع آبی در مبداء، مقاصد نیز دچار تنش می‌شوند. درحال‌حاضر بخش زیادی از امیدهای متولیان امر درباره احیای دریاچه ارومیه، ناشی از همین طرح انتقال آب از حوضه زاب است یا سرمایه‌گذاری‌های زیادی در استان‌های کرمانشاه و ایلام در خصوص طرح گرمسیری صورت گرفته است. باین‌حال با فرض تداوم خشک‌سالی و کاهش منابع آبی حوضه‌های زاب و سیروان و عدم امکان تأمین سهم تعیین‌شده برای انتقال از این حوضه‌ها، آیا تضمینی

در ایران که یکی از کشورهای دارای اقلیم خشک و نیمه‌خشک است، موضوع آب همواره مسئله‌ای چالشی بوده و در این میان، طرح‌های انتقال بین‌حوضه‌ای به‌عنوان یکی از راهکارهای اصلی و در واقع در دسترس‌ترین راه‌حل (هرچند پرهزینه‌ترین برای دولت و پرسودترین برای شرکت‌های فعال در حوزه سدسازی و شبکه‌های انتقال) برای جبران کمبود آب در مناطق دارای چالش آبی اجرا شده‌اند. به باور بسیاری از متخصصان، پیامد چنین رویکردی، شکل‌گیری بحران‌هایی عمیده هم در مبداء و هم در مقاصد انتقال آب است. در مبداء، اغلب باعث کمبود شدید آب و فصلی‌شدن رودخانه‌های دائمی و در نتیجه ازهم‌گسیختن ساختار فعالیت و سکونت بوده و در مقصد نیز به‌صورت وابسته‌شدن به منابع آب انتقالی و در نتیجه کم‌توجهی به مدیریت مصرف از یک طرف و توسعه فعالیت‌های آب‌بر از طرف دیگر نمود یافته است؛ گسترش فعالیت‌هایی آب‌بر مانند کشت برنج در استان اصفهان گواهی بر این مدعاست. طرح‌های انتقال آب از حدود یک دهه پیش در منطقه غرب کشور نیز با رویکردی مشابه آنچه در جنوب غربی و مرکز کشور وجود داشته، از طرف وزارت نیرو مد نظر قرار گرفته و در این خصوص، دو طرح مهم در حال اجرا مراحل پایانی خود را طی می‌کنند: (الف) انتقال آب از حوضه زاب به دریاچه ارومیه به‌عنوان یکی از برنامه‌های ستاد ملی احیای دریاچه (ب) انتقال آب از حوضه آبی سیروان (از مبداء سد داریان) به شهرستان‌های مرزی استان‌های کرمانشاه، ایلام و بخش‌هایی از خوزستان (مشهور به طرح گرمسیری). درباره طرح نخست، با توجه به راهکارهای مختلفی که برای احیای دریاچه ارومیه توسط ستاد ملی احیای دریاچه مطرح شده، رویکرد انتقال آب از حوضه زاب به دریاچه ارومیه اتخاذ شده است. این طرح در قالب سیستم جمع‌آوری و تونل‌های انتقال از دریاچه سدهای مخزنی کانی‌سیب و سیلوه به حوضه رودخانه گدار و در نهایت دریاچه ارومیه اجرا می‌شود. درخصوص طرح دوم، مطالعات طرح جامع منابع آب سیروان با هدف انتقال آب مازاد آن به مناطق گرمسیری غرب کشور برای توسعه آبیاری صورت گرفته و با هدف تأمین آب شرب، صنعت و کشاورزی حوضه گرمسیری (عمدتاً شهرستان‌های مرزی استان‌های کرمانشاه و ایلام و بخش‌هایی محدود از خوزستان جمعا به مساحت تقریبی ۲۸۰۰۰۰۰ هکتار) در دستورکار وزارت نیرو قرار گرفته و تاکنون، بخش‌های زیادی از تونل‌ها و خطوط انتقال نیرو

دغدغه‌های طبیعیانه

سوش* دلتای ویروس کرونا

دلیل وضعیت نابسامان اقتصادی مردم نمی‌خواهد با تمهیداتی همچون قرنطینه یا تعطیلی شهرها، نارضایتی مردم را از این بیشترکند. انکار همه چیز به این امید که مشکلات خودبه‌خود حل شده و وضعیت بهتر از این شود، به حال خود رها شده‌اند. غافل از اینکه این کار فقط دارد جامعه ما را به آزمایشگاهی بزرگ بدل می‌کند تا میزان کشتار مردم از سوی یک ویروس در آن به‌خوبی مشخص شود. ویروس کرونا خارج از امیدها و آرزوهای ما عمل می‌کند. سویه‌های جدید آن در چنین جامعه‌ای که هیچ‌گونه دفاعی در برابر این دشمن زیرک انجام نمی‌دهد، به‌راحتی جهش می‌یابد و افراد زیادی را یکی پس از دیگری از بین می‌برند. آن‌طور هم که به نظر می‌رسد، سیر طبیعی ویروس، سیری خودبه‌خود محدودشونده نبوده و حتی ایمنی دسته‌جمعی و گله‌ای هم نمی‌تواند راه‌حلی محسوب شود. راه‌حل فقط در اقدامات کارشناسانه برای جلوگیری از اشاعه ویروس است که در صدر آن واکسیناسیون وسیع و مؤثر قرار دارد. نمی‌دانم از این به بعد باید منتظر چه چیزی باشیم؟ آیا ممکن است سوش‌های دیگر این ویروس جهنم سوزان‌تری را به وجود آورند؟ در آن صورت دیگر فدکاری کادر درمان نیز نمی‌تواند کاری بیش ببرد؛ همه فرو خواهند افتاد.

• سوش: واریانت

زیر آسمان جهان

یک سال پس از انفجار فاجعه‌بار لبنان

بی‌دولت و همچنان زیر آوار

که تا به‌حال به دلیل از‌دست‌دادن عزیزانشان به سوگ نشسته‌اند، درباره چگونگی ذخیره‌شدن طولانی‌مدت صدها تن نیترا ت آمونیم در بندر پایتخت که به یکی از بزرگ‌ترین انفجارهای غیرهسته‌ای در تاریخ منجر شد، پاسخ‌خی دریافت نکرده‌اند. به نظر می‌رسد که برای رسیدن به حقیقت باید مسیری بسیار طولانی و دشوار پیموده شود؛ به‌ویژه اینکه درحال‌حاضر در لبنان به‌ندرت می‌توان به عدالت و انصاف دست یافت. پرونده‌های بی‌شمار اقدام‌های فاجعه‌آمیز از جمله بمب‌گذاری‌ها و ترورهای سیاسی دهه‌ها سال است که همچنان حل‌نشده باقی مانده‌اند و هیچ‌کسی در پیوند با پرونده‌های یادشده مجازات نشده است. به‌همین ترتیب، برخی از شهروندان لبنان، ابراز نگرانی می‌کنند که ممکن است تحقیقات انفجار بندرگاه بیروت نیز همچنان حل‌نشده باقی بماند و عاملان این رخداد فاجعه‌آمیز هرگز شناسایی نشوند.

بیروت ۲۰۲۰

بیروت ۲۰۲۰

رویداد

تمرکز بر داستان‌پردازی در یک جایزه ادبی

جایزه‌ای به نام اصغر عبداللهی

دبیرخانه ارسال کنند. فهرست آثار قابل بررسی و دریافتی به‌زودی در سایت جایزه اعلام خواهد شد.

اصغر عبداللهی متولد سال ۱۳۳۴ در آبادان دی‌ماه ۱۳۹۹ز دنیا رفت. او در تمام حوزه‌های داستان و ناداستان و فیلم‌نامه که جایزه ادبی اصغر عبداللهی به آن جایزه‌ای اختصاص داده، آثار دارد. از آثار داستانی او می‌توان از «آفتاب در سیاهی جنگ کم می‌شود»، «در پشت آن مه»، «مسایلاتی از حصیر»، «آبی‌های غمناک باژن» و «هاملت در نم‌نم باران» نام برد و «قصه‌ها از کجا می‌آیند» عنوان ناداستانی از این نویسنده است و از فیلم‌نامه‌های پرشمار عبداللهی هم می‌توان به این آثار اشاره کرد: «خواهران غریب»، «جهیزیه برای ریاب»، «خانه خلوت»، «عینک دودی»، «پیشنهاد ۵۰میلیونی»، «غریبانه»، «مردس»، «آشپزباشی»، «چتری برای دو نفر» و «خداحافظی طولانی».

جایزه‌ای خصوصی است که منابع مالی و معنوی‌اش را از دوستداران ادبیات تأمین می‌کند و با یاری همه نویسندگان ایرانی برگزار خواهد شد. داوران هر بخش به‌زودی معرفی می‌شوند و دبیرخانه جایزه از ناشران و برگزار می‌شود و کتاب‌های ایرانی منتشرشده در سال ۱۳۹۹ را بررسی می‌کند. جایزه ادبی اصغر عبداللهی

شرق: پس از هفت ماه که از غیاب اصغر عبداللهی، نویسنده و فیلم‌نامه‌نویس می‌گذرد، اهالی ادبیات جایزه‌ای به نام او راه انداخته‌اند. جایزه اصغر عبداللهی

با معرفی هیئت‌امانی این جایزه آغاز به کار کرد. اختر اعتمادی، رسول صدراعلمی، علی خدایی، محمد طلعوی و آرش صادق‌بیگی به‌عنوان هیئت‌امانی جایزه ادبی اصغر عبداللهی معرفی شدند. جایزه ادبی اصغر عبداللهی که بناست سالانه برگزار شود، به بررسی کتاب‌های رمان، مجموعه داستان و ناداستان می‌پردازد و

بر ماجراپردازی در ادبیات تمرکز دارد. این رویکرد جایزه، یعنی توجه و تمرکز بر پلات داستانی و ماجراپردازی، نشان از نسبت این جایزه ادبی با اسلوب نویسندگی اصغر عبداللهی دارد. اولین دوره این جایزه در سال ۱۴۰۰ برگزار می‌شود و کتاب‌های ایرانی منتشرشده در سال ۱۳۹۹ را بررسی می‌کند. جایزه ادبی اصغر عبداللهی

عبدالرضا نامر موقدسی
متخصص مغز و اعصاب

موج پنجم کماکان ادامه دارد و همین‌طور دارد قربانی می‌گیرد. آمار فوتی‌ها در شبانه‌روز از ۴۰۰ نفر رد شده و پیش‌بینی می‌شود به ۶۰۰ نفر در روز برسد. اورژانس‌ها پر است. بیماران به صورت سریالی درمان می‌شوند. البته باید توجه داشت این آمار بالای فوتی مربوط به بیمارانی است که تست کرونا در آنها مثبت شده است. از همان ابتدا می‌دانستیم که این تست در ۵۰ درصد موارد ممکن است منفی باشد و طبق گفته دانشمندان، درصد مثبت‌شدن تست بی‌اسی آر می‌تواند در سوش دلتا کمتر از این باشد؛ پس متأسفانه آمار فوتی‌ها بیشتر از این حرف‌هاست. این در حالی است که هنوز چشم‌اندازی از واکسیناسیون گسترده وجود ندارد و حتی اگر الان هم دولت بخواهد در حجم بالا واکسیناسیون را انجام دهد، بسیار طول خواهد کشید تا اثرات مثبت آن مشخص شود و در این بازه زمانی کماکان باید شاهد فوت تعداد بیشتری از هم‌وطنانمان باشیم. اکنون اثرات مثبت واکسیناسیون به‌خوبی مشخص شده و نشان داده که واکسن‌ها می‌توانند از

آن‌چنان‌که تصاویر روایت می‌کنند، اگر شما امروز وارد بندر بیروت شوید، احساس می‌کنید همین الان انفجار در این شهر رخ داده است. تنها تفاوت این است که خانواده‌های زیادی یک‌سال است دادگذار عزیزان از‌دست‌رفته‌شان هستند. چهارم آگوست سال گذشته بود که انفجاری عظیم بندرگاه بیروت را به ویرانه تبدیل کرد. ویرانه‌ای که هنوز باقی است و در پناه بی‌ثباتی سیاسی و هرج‌ومرج لبنان همچنان با همان کیفیت قبلی باارجاست. چهار آگوست سال گذشته با آن هوای مطبوعش می‌توانست یک روز دلپذیر برای لبنانی‌ها باشد اما انفجار حدود دوهزار و ۷۵۰ تن نیترا ت آمونیم در انباری عظیم در بند این شهر فاجعه بزرگی آفرید. این مواد قابل اشتعال شیمیایی که هم به‌عنوان کود و هم در ساخت مواد انفجاری از آنها استفاده می‌شود، از سال ۲۰۱۴ به‌طور نامناسی در انبار شماره ۱۲ بندر بیروت ذخیره شده بود

تابناک: با توجه به تعطیلی روزهای گذشته در لبنان، کار انتقال پیکر ارشا اقدسی، با تأخیر انجام خواهد شد و احتمالاً پس از بازگشت به ایران طبق صحبت‌های مادرش کنار مزار «پیمان ابدی» بدلکار پیش‌کسوت سینمای جهان به خاک سپرده شود. او درباره ترس‌هایش گفته بود: «من از سرعت، ارتفاع و تاریکی می‌ترسم؛ اما عاشق بدلکاری هستم. به نظرم ارتباط برقرارکردن با ترس خیلی جالب است.»

ایستا: لیلی رشیدی که این روزها در نمایش «در انتظار کودو» بازی می‌کند، گفت: «این وضعیت غم‌انگیز است. چرا ما باید در زمینه واکنس این اندازه عقب باشیم؟ چرا باید این‌همه لطمه بخوریم و هر روز شاهد از‌دست‌رفتن تعداد زیادی از هم‌وطنان‌مان باشیم؟! در این مدت چه دوستان عزیزی از دست دادیم! کسانی که به‌سختی می‌توان برشان شایر جلیگزینی پیدا کرد.»

اتفاق

عصر ایران: یاسر جبرائیلی در پستی اینستاگرامی از گلایه فرزندش نوشته بود که سریال‌ها بلافاصله پس از اذان پخش می‌شود و فرصت نماز اول از آنها گرفته می‌شود. او کمی بعدتر نوشت: «مدیر شبکه نسیم پیام دادند و گفتند که این مسئله را از فردا حل خواهند کرد.» بعد از این درخواست، شبکه نسیم روز شنبه بعد از اذان حدود ۱۴ دقیقه پیام بازگانی داشت و بعد سریال پخش شد.

بی‌بی‌سی: بسیاری معتقدند مهری جعفری، وکیل و کوه‌نورد و فعال حقوق زنان، برای همیشه در کوهستان می‌ماند. این کوه‌نورد با‌سابقه درحالی‌که قصد صعود انفرادی به قله هفت‌هزار و ۴۳۹ متری پوبیدا در ناحیه پامیر را داشت، ناپدید شد. دوستان و نزدیکانش بعد از چند روز با تکیه بر سخنان یک شاهد به این نتیجه رسیدند که او در عمق دو هزار متری یخچال‌ها سقوط کرده است.

شهر ما: زاکانی، شهردار تهران، در سخنانش برای اقناع اعضای شورای شهر بر اهمیت بهشت زهرا تأکید کرد و گفت: «باید تلاش کنیم که بهشت زهرا (س) و آرامستان‌ها را به کانون فرهنگی الهام‌بخش شهر تبدیل کنیم. باید تنوع آرامستان‌ها را در چهار گوشه شهر داشته باشیم تا شهروندان به بهشت زهرا (س) دسترسی داشته باشند.»